

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG THỂ DỤC THỂ THAO NGOẠI KHOÁ CHO HỌC SINH TRƯỜNG TIỂU HỌC NINH SỞ, THƯỜNG TÍN, HÀ NỘI

TS. Trần Dũng¹, ThS. Nguyễn Thị Thu Hoài²

¹*Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội,*

²*Trường Tiểu học Ninh Sở Thường Tín – Hà Nội*

Email: dungvotdt@gmail.com

Tóm tắt: sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thương dùng trong trong khoa học thể dục thể thao, nghiên cứu đánh giá thực trạng công tác tổ chức hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa cho học sinh trường tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội theo các nội dung: thực trạng cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên; thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh; thực trạng công tác tổ chức hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa; thực trạng động cơ, nhu cầu tập luyện thể dục thể thao ngoại khóa là cơ sở để đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả công tác giáo dục thể chất và tổ chức các hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa cho học sinh nhà trường.

Từ khóa: thực trạng, thể dục thể thao ngoại khóa, học sinh tiểu học, Trường Tiểu học Ninh Sở

Abstracts: Using commonly applied scientific research methods in the field of physical education and sports science, this study aims to assess the current status of extracurricular physical education and sports activities for students at Ninh So Primary School, Thuong Tin District, Hanoi city. The evaluation focuses on the following aspects: the condition of physical facilities and the teaching staff; the awareness and perceptions of school administrators, teachers, and students; the current organization of extracurricular physical education and sports activities; and the motivations and needs of students in participating in such activities. These findings serve as a foundation for proposing solutions to enhance the effectiveness of physical education and improve the organization of extracurricular sports activities for the school's students.

Keywords: Current situation, Extracurricular physical education and sports, Primary school students, Ninh So Primary School

ĐẶT VẤN ĐỀ

Cùng với các mặt giáo dục khác, giáo dục thể chất học đường có những chuyển biến tích cực và góp phần vào thành công của sự nghiệp đổi mới giáo dục và TDTT trong tình hình mới của đất nước. Có thể nói công tác GDTC và thể thao trong trường học đã đạt được một số kết quả tốt góp phần nâng cao thể chất cho học sinh sinh viên. Tuy nhiên, so với yêu cầu đặt ra vẫn còn bộc lộ những bất cập, hạn chế.

Qua khảo sát thực trạng công tác GDTC và hoạt động thể thao ngoại khóa của Trường Tiểu học Ninh Sở - Thường Tín cho thấy: bên cạnh công tác giáo dục chung, công tác GDTC

luôn được nhà trường đặc biệt quan tâm thông qua các phong trào, các hoạt động thể thao, đặc biệt là công tác bồi dưỡng cá nhân xuất sắc về thể dục thể thao coi đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm. Bên những kết quả đạt được, hoạt động thể thao ngoại khóa của trường còn một số hạn chế: các hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa chưa phong phú, đa dạng; trình độ thể lực chung của học sinh đạt mức trung bình, vẫn còn tỷ lệ học sinh chưa đạt theo tiêu chuẩn đánh giá xếp loại thể lực học sinh sinh viên. Việc đánh giá thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa là cơ sở để đề xuất biện pháp tổ chức hoạt động thể thao ngoại khóa góp phần nâng cao thể lực cho học sinh.

Để giải quyết nhiệm vụ đặt ra, nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu, phương pháp phỏng vấn, phương pháp quan sát sự phạm, phương pháp toán học thống kê.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thực trạng cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

1.1. Thực trạng cơ sở vật chất

Thực trạng điều tra cơ sở vật chất, dụng cụ... phục vụ cho công tác GDTC và hoạt động TDTT của Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Thực trạng cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ công tác giảng dạy môn GDTC ở tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

TT	Sân bãi, dụng cụ	Năm học 2019-2020				
		Số lượng	Mức độ sử dụng			
			Tốt	Khá	TB	Kém
1	Sân tập thể dục	01	-	01	-	-
2	Đường chạy 60m	01	-	-	01	-
3	Sân bóng đá mi ni	01	-	-	01	-
4	Sân bóng rổ	01	-	-	01	-
5	Sân cầu lông	02	-	-	02	-
6	Phòng học cờ vua và các trang thiết bị học tập	01	-	01	-	-
7	Sân đá cầu	02	01	01	-	-
8	Hố nhảy cao, nhảy xa	01	-	-	01	-
9	Bàn bóng bàn	02	01	01	-	-
10	Nhà tập thể chất đa năng	-	-	-	-	-
11	Các dụng cụ tập luyện khác	06	01	02	02	01

Kết quả tại bảng 1 cho thấy: Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ cho công tác GDTC của Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội cơ bản đáp ứng yêu cầu công tác dạy học GDTC nội khóa và ngoại khóa cho học sinh. Tuy nhiên, nhìn vào tổng thể, số lượng về trang thiết bị, cơ sở vật chất của trường hiện tại chỉ đáp ứng được những phương tiện giảng dạy thiết yếu cơ bản phục vụ cho giảng dạy GDTC, cơ sở vật chất còn thiếu về số lượng, chất lượng ở mức độ trung bình, dụng cụ tập luyện còn rất hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu đổi mới GDTC nội khóa và hoạt động rèn luyện thể lực ngoại khóa, thi đấu thể thao của học sinh.

1.2. Thực trạng đội ngũ giáo viên và học sinh tiểu học tham gia hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

Trong công tác GDTC vai trò của người giáo viên là hết sức quan trọng, đây là người đưa ra những định hướng, tác động về mặt thể chất ở từng giai đoạn cụ thể với yêu cầu về mặt khoa học nhất định. Thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC được trình bày ở bảng 2.

Bảng 2. Thực trạng về trình độ học vấn của đội ngũ giáo viên đang giảng dạy môn GDTC ở Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

Thống kê	Trình độ chuyên môn			Thâm niên công tác			Tỷ lệ HS/1GV	
	Trên ĐH	ĐH	CĐ	Dưới 5 năm	5-10 năm	Trên 10 năm	Tổng GV	Tổng HS
Số lượng	0	3	0	0	1	2	3	950
Tỷ lệ	0	100%	0	0	33,3%	66,7%	316 HS/1 GV	

Kết quả bảng 2 cho thấy: Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội có 3 giáo viên GDTC, tổng số học sinh năm học 2021-2022 là 950 học sinh, tỷ lệ học sinh/1GV là 316, với số lượng giáo viên/học sinh như vậy về cơ bản đã đảm bảo số lượng giáo viên phụ trách giảng dạy môn GDTC và tổ chức hoạt động TDDT ngoại khóa trong trường học.

2. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh về vị trí vai trò của hoạt động TDDT ngoại khóa

Đề tài tiến hành khảo sát về nhận thức của cán bộ quản lý, học sinh về vị trí vai trò của hoạt động TDDT ngoại khóa tại bảng 3.

Bảng 3. Nhận thức của CBQL, giáo viên, học sinh trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín về vị trí, vai trò của hoạt động TDDT ngoại khóa

Nội dung	CB quản lý (n=4)		Giáo viên (n=25)		Học sinh (n=850)	
	n	%	n	%	n	%
Rất cần thiết (%)	3	75	18	72.00	166	19.53
Cần thiết (%)	01	25	2	8.00	192	22.59
Không cần thiết (%)	-	-	5	20.00	492	57.88

Kết quả bảng 3 cho thấy: Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh về vị trí, vai trò của hoạt động TDDT ngoại khóa rất khác nhau. Kết quả trên cho thấy: 100% cán bộ quản lý đã nhận thức đúng và đầy đủ về tầm quan trọng của GDTC đối với việc nâng cao sức khỏe và giáo dục lối sống lành mạnh cho học sinh.

Học sinh là nhân tố đóng vai trò trung tâm, một trong những yếu tố có ý nghĩa then chốt đến chất lượng, hiệu quả của giáo dục nói chung và GDTC nói riêng. Nhưng đa phần các em đều chưa nhận thức đúng đắn về ý nghĩa, tầm quan trọng của tập luyện TDDT đối với việc hoàn thiện thể lực và tạo thói quen tập luyện thể thao, rèn luyện thân thể.

3. Thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDDT ngoại khóa cho học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

Để tìm hiểu thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDDT ngoại khóa cho học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội, đề tài tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi tới 850 học sinh thuộc các khối lớp 1 đến khối lớp 5 (với sự trợ giúp trả lời về ý kiến đánh giá của các bậc phụ huynh học sinh). Kết quả được trình bày ở bảng 4.

Bảng 4. Thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa của học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

TT	Nội dung	Kết quả	
		n	%
I	Ngoài giờ học GDTC em có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa không? (n=850)		
1	Không tham gia tập luyện	370	43.53
2	Có tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa	450	52.94
3	Không trả lời	30	3.53
II	Em tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa thường xuyên không? (n=450)		
1	Thường xuyên (từ 3 buổi/tuần trở lên)	242	53.78
2	Không thường xuyên (từ 1 đến 2 buổi/tuần)	155	34.44
3	Thỉnh thoảng (1 tới 2 buổi/ tháng)	53	11.78
III	Em thường tham gia tập luyện ngoại khóa theo hình thức nào? (n=450)		
1	Thẻ đục buổi sáng	73	16.22
2	Thẻ đục giữa giờ	115	25.56
3	Nhóm, lớp	168	37.33
4	Đội tuyển	42	9.33
5	Câu lạc bộ	138	30.67
6	Tự tập	260	57.78
7	Các hình thức khác	0	0.00
IV	Em tập luyện theo hình thức tổ chức tập luyện ngoại khóa nào? (n=450)		
1	Không có người hướng dẫn tập luyện	350	77.78
2	Có người hướng dẫn tập luyện	106	23.56
3	Kết hợp có và không có người hướng dẫn	128	28.44
V	Em thường tham gia tập luyện ngoại khóa các môn thể thao nào? (n=450)		
1	Bóng đá	137	30.44
2	Bóng bàn	93	20.67
3	Bóng rổ	129	28.67
4	Bơi lội	133	29.56
5	Cầu lông	109	24.22
6	Cờ vua	95	21.11
7	Đá cầu	118	26.22
8	Điền kinh	74	16.44
9	Aerobic	111	24.67
10	Võ thuật	119	26.44
11	Các môn thể thao khác	61	13.56

Qua bảng 4 cho thấy: có 52,94% học sinh tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa, 43.53% học sinh không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa, 3.53% không nói rõ ý kiến trả lời. Qua đó cho thấy, tỷ lệ HS tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa là không cao.

Về tần số tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: kết quả khảo sát cho thấy 53.78% học sinh tham gia tập luyện ngoại khóa một cách thường xuyên (từ 3 buổi/tuần trở lên), 34.44% học sinh tham gia tập luyện ngoại khóa không thường xuyên (từ 1 đến 2 buổi/tuần) và 11.78% số học sinh thỉnh thoảng mới tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa (1 tới 2 buổi/ tháng). Như vậy, số lượng học sinh không tham gia tập luyện thể thao ngoại khóa còn ở mức cao.

Về hình thức tập luyện TDTT ngoại khóa: học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội tập luyện TDTT ngoại khóa theo các hình thức: Thể dục buổi sáng, thể dục giữa giờ, đội tuyển thể thao, tập theo nhóm lớp, tập theo CLB, tự tập. Trong đó hình thức tự tập được đông đảo học sinh tập luyện, các hình thức tập theo nhóm lớp, tập theo CLB cũng được nhiều học sinh tham gia tập luyện.

Hình thức tổ chức tập luyện TDTT ngoại khóa: có tới 77.78% học sinh tập luyện TDTT ngoại khóa theo hình thức không có người hướng dẫn; Tỷ lệ tập luyện theo hình thức có người hướng dẫn là 23.56% và kết hợp là 28.44%. Những người tập luyện theo hình thức có người hướng dẫn và kết hợp chủ yếu tập trung ở học sinh tập luyện theo CLB, các đội tuyển thể thao, các hình thức tập luyện khác phần lớn tự phát là chính.

Các môn thể thao học sinh tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: Số môn thể thao học sinh thường xuyên tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa là 10-12 môn, nhiều nhất là các môn bóng đá, bóng rổ, đá cầu, bơi lội, Aerobic, võ thuật.

4. Thực trạng nhu cầu, động cơ tập luyện TDTT ngoại khóa của học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội

Để đánh giá thực trạng nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội, đề tài tiến hành điều tra bằng phiếu hỏi 850 học sinh khối lớp 1 đến khối lớp 5. Kết quả thu được cụ thể như sau:

- Về nhu cầu tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: kết quả khảo sát cho thấy: có 74.71% học sinh có nhu cầu tham gia tập luyện; 22.59% học sinh không có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa; 2.71% học sinh không nói rõ ý kiến của mình. Như vậy, có rất nhiều học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội có nhu cầu tập luyện nhưng lại không tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa.

- Về các môn thể thao ngoại khóa được ưa thích: Trong số các môn thể thao nhà trường có thể tổ chức tập luyện ngoại khóa và có thể đáp ứng cơ sở vật chất tập luyện thì các môn bóng đá, bóng rổ, cầu lông, đá cầu, võ thuật và thể dục Aerobic có tỷ lệ học sinh yêu thích hơn cả. Có thể giải thích do tính phổ biến và sự đơn giản của cơ sở vật chất, dụng cụ tập luyện các môn thể thao này.

- Về số lượng buổi tập TDTT ngoại khóa/tuần: có 5.51% có nhu cầu tham gia tập luyện trên 3 buổi/tuần; 71.18% có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa 3 buổi/tuần; 15.59% có nhu cầu tham gia tập luyện ngoại khóa 2 buổi/tuần và 7.56% có nhu cầu tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa 1 buổi/tuần. Như vậy, số lượng học sinh có nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa thường xuyên 3 buổi/tuần chiếm tỷ lệ cao hơn cả.

- Việc tham gia câu lạc bộ thể thao: có 74.33% trên tổng số học sinh được hỏi thích tham gia một câu lạc bộ thể thao nào đó, 25.67% số học sinh không thích tham gia các câu lạc bộ thể thao.

- Về động cơ tham gia tập luyện TDTT ngoại khóa: Trong số 635 học sinh có tham gia

tập luyện TDTT ngoại khóa có 45.35% học sinh tập luyện do yêu thích TDTT và 23.20% học sinh tập luyện TDTT do nhận thức được tác dụng của TDTT tới sức khỏe.

KẾT LUẬN

Thực trạng công tác tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội cho thấy: cơ sở vật chất, đội ngũ giảng dạy cơ bản đáp ứng yêu cầu; Về nhận thức của giáo viên, học sinh về hoạt động TDTT ngoại khóa vẫn còn tỷ lệ giáo viên (20%) chưa nhận thức đầy đủ về ý nghĩa tầm quan trọng của hoạt động TDTT ngoại khóa trong trường học; Về công tác tổ chức vẫn chưa được tổ chức thường xuyên và chưa đáp ứng được nhu cầu tập luyện của học sinh; Về nhu cầu tập luyện TDTT ngoại khóa của học sinh kết quả khảo sát cho thấy học sinh có nhu cầu rất lớn tham gia hoạt động TDTT ngoại khóa theo loại hình câu lạc bộ;. Chính vì vậy, cải thiện công tác tổ chức hoạt động TDTT ngoại khóa cho học sinh cũng là một vấn đề cần được chú ý để nâng cao hiệu quả công tác GDTC và hoạt động TDTT cho học sinh Trường Tiểu học Ninh Sở, Thường Tín, Hà Nội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Ban chấp hành TW Đảng Cộng Sản Việt Nam (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW khóa XI ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu CNH, HĐH trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [2]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), Quyết định số 1611/QĐ-BGDĐT ngày 10/5/2017 về việc ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định số 1076.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT Ban hành chương trình Giáo dục phổ thông.
- [4]. Phùng Xuân Dũng (2017), Nghiên cứu giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thể dục thể thao ngoại khóa cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm TDTT Hà Nội
- [5]. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2000), Lý luận và phương pháp TDTT, Nxb TDTT, Hà Nội

Bài nộp ngày 16/3/2025, phản biện ngày 03/9/2025, duyệt in ngày 19/9/2025